

[Anne Grete Holmsgård]

på over 5.000 arbejdspladser inden for den private sektor hvert eneste år. Det går der behændigt uden om, og der går behændigt uden om, at den eneste årsag til, at man havde en såkaldt fuld beskæftigelse i denne periode, var en voldsom ekspansion inden for den offentlige sektor, der ikke bare formåede at opsuge den frisættelse af arbejdskraft, der foregik inden for den private sektor, men oven i købet at øge arbejdsstyrken. Der blev i den samme periode oprettet ca. 19.000 arbejdspladser om året inden for den offentlige sektor. Interessant nok svarer tallet 19.000 til den tilgang, der ville være til arbejdsmarkedet i årene frem til 1973 ifølge budgetdepartementet. Men selv hvis man går ud fra budgetdepartementets højvækstalternativ, er det fuldstændig urealistisk, at industrien skulle opsuge den arbejdskraft ved den politik, som regeringen i dag lægger frem. Flere analyser peger på, at industribeskæftigelsen vil være kraftigt faldende i løbet af det næste årti som følge af ny teknologi og rationaliseringer. Om ikke andet burde sådanne overvejelser dog interessere regeringen, fordi arbejdsløshedsunderstøttelsen i dag beslaglægger 25 mia kr. på statsbudgettet. Midlerne anvendes totalt uproduktivt, og det er midler, der sammen med ideen om at finansiere underskuddet gennem indenlandsk lånoptagning har skabt et kæmpeunderskud på statsfinanserne, som skatteyderne betaler gennem rentebetalinger hvert år.

Som tidligere nævnt er hjemmemarkedet stort set fraværende i redegørelsen. Kun på ét punkt konkretiseres det, nemlig i omtalen af bredbåndsnettet. Her gøres etableringen af et sådant til en vigtig forudsætning for eksporten. For det første er det nok tvivlsomt, hvor meget beskæftigelse der overhovedet ligger i et bredbåndsnet, og for det andet er det jo en omfattende investering. Mediekommissionen vurderer, at det mindst vil koste 1,7 mia kr. og maksimalt 4 mia kr.

Nøjagtig det samme argument, der anvendes med hensyn til bredbåndsnettet, kunne anvendes for øget boligbyggeri, øget udbygning af vedvarende energi, udvikling af kollektive transportsystemer og for den sags skyld for hvad som helst. Men det argumenteres der selvfølgelig ikke for, uanset at de ting, jeg har nævnt, ville give en kraftig forøgelse af beskæftigelsen, kun ville belaste statsfinanserne lidt og direkte være positive

for betalingsbalancen. Man kan oven i købet sige, at der her er tale om en klart samfundsnyttig produktion.

Et glimrende eksempel på, hvor håbløs regeringens såkaldte eksportfilosofi i øvrigt er, tegnes af udviklingen inden for tekstil- og beklædningsindustrien. Her kan man tilsyneladende fremlægge nydelige tal, der viser eksportfremgang med en stigning i eksportkvotaen fra 42 pct. i 1970 til 68 pct. i 1981. Til gengæld er hjemmemarkedsafsætningen faldet fra 42 pct. til 26 pct., og importen er steget i den samme periode. Det, der er sket, er, at man har haft en eksportfremgang, men det er sket på bekostning af hjemmemarkedet, som er skrumpet ganske betragteligt – med en øget import til følge.

Det interessante er selvfølgelig, at denne sektor faktisk har været i stand til at holde beskæftigelsen nogenlunde, i hvert tilfælde inden for de centrale områder omkring Ikast/Herning, der jo spiller den største rolle inden for tekstil- og beklædningsindustrien. Men denne udvikling, hvor man i den grad har fokuseret på eksporten på bekostning af hjemmemarkedet, gør specielt i en krisetid, at denne sektor er utrolig følsom for svingninger på udlandsmarkedet. Man kan med ét slag stå i den situation, at eksporten forsvinder, og så har man ikke noget hjemmemarked at falde tilbage på. Det ved regeringen selvfølgelig godt er et problem. Alligevel omtaler den ikke på 15 fulde sider overhovedet bare nogenlunde indgående, hvilken rolle hjemmemarkedet egentlig har i økonomien og i produktionen.

Et andet område, der omgås fuldstændig, er spørgsmålet om erhvervs subsidier. Ja, det er da rigtigt, at der hist og her står lidt om, at støtteordninger osv. er man principielt ikke tilhænger af. Det skrev man i hvert tilfælde i det såkaldte investeringsfremmeprogram, som man lagde frem i december måned. Dengang lovede man i øvrigt også, at man ville begynde på en afvikling af støtteordningerne, når renteniveauet kom ned i nærheden af udlandets renteniveau. Det er det jo nede i retning af. Det har regeringen gjort et stort nummer ud af, og den har oven i købet gjort et stort nummer ud af det på den måde, at den stort set har fremlagt det som sin fortjeneste, at renteniveauet er kommet derved. Det ville være interessant at høre, om man ikke på den baggrund er ved at overveje at